

Politieke Markt

Vergadering van 3 september 2024

Beleid en Uitvoering - Openbare ruimte

Aanpassing verordening 'Selectieve toelating binnenstad Steenwijk'

Auteur

Gert Ekkelenkamp

Overlegd met

Thomas Otterman, Inge Meindertsma, René Wouterson, Madelon Kruisdijk, Maarten Boer en Annet Hogeling

Portefeuillehouder

M. Scheringa

Samenvatting

Sinds 2010 is de verordening 'Selectieve toelating binnenstad Steenwijk' van kracht. Deze verordening biedt juridische grondslag voor het toelatingsbeleid voor motorvoertuigen in de voetgangerszone in de binnenstad.

Op 8 juni 2021 heeft het college van de gemeente Steenwijkerland besloten om de pollers (beweegbare palen) te vervangen door handhavingscamera's. Vanaf januari 2025 zal de gemeente Steenwijkerland daadwerkelijk op handhaving via deze camera's overgaan. Om de overstap naar camera's ook juridisch vast te leggen dient de verordening 'Selectieve toelating binnenstad Steenwijk' te worden aangepast.

Om in de toekomst mogelijk ook selectieve toegang voor motorvoertuigen toe te passen in andere kernen binnen de gemeente Steenwijkerland wordt de naam van de verordening verbreed naar 'Selectieve toelating Steenwijkerland'.

Beschrijving

Inleiding

Sinds 2010 is de Verordening selectieve toelating binnenstad Steenwijk van kracht. Deze verordening biedt juridische grondslag voor het toegangsbeleid voor toelatingsbeleid voor motorvoertuigen in de voetgangerszone in de binnenstad. Op 8 juni 2021 heeft het college van de gemeente Steenwijkerland besloten om de pollers (beweegbare palen) te vervangen door handhavingscamera's. Vanaf januari 2025 zal de gemeente Steenwijkerland daadwerkelijk op handhaving via deze camera's overgaan.

Om de overstap naar camera's ook juridisch vast te leggen dient de Verordening Selectieve toelating binnenstad Steenwijk te worden aangepast.

Om in de toekomst mogelijk ook selectieve toelating toe te passen in andere kernen binnen de gemeente Steenwijkerland wordt de naam van de verordening verbreed naar 'Selectieve toelating Steenwijkerland'.

Gewenst resultaat

Het plaatsen van camera's stelt de gemeente in staat om het autoluwe karakter van de binnenstad beter te handhaven dan in de huidige situatie met pollers. Het aanpassen van deze verordening is een voorwaarde om met camera's te kunnen handhaven. Een autoluwe binnenstad draagt bij aan een gastvrije uitstraling van het kernwinkelgebied, ondersteunt de doelstelling uit de omgevingsvisie om de rijke historie van Steenwijk als vestingstad in het straatbeeld te accentueren en ondersteunt de keuze uit de strategische mobiliteitsvisie om in te zetten op Steenwijkerland als aantrekkelijke fiets- en wandelgemeente.

Argumenten

1.1 Voordat een nieuwe verordening wordt vastgesteld dient de oude te worden ingetrokken

2.1 Het vaststellen van de gewijzigde verordening borgt juridisch het gebruik van camera's

De Verordening selectieve toelating binnenstad Steenwijk legt het toepassingsbeleid die de gemeente hanteert voor het betreden van de autoluwe gebied in de binnenstad van Steenwijk juridisch vast. Met het aanpassen van de verordening heeft de gemeente het gebruik van camera's wetmatig geregeld.

2.2 De naam van de verordening verandert

De verordening richt zich in de huidige vorm op de specifieke situatie in de binnenstad van Steenwijk. Voorsortierend op mogelijke toekomstige ontwikkeling is de naam van de verordening verbreed naar Verordening selectieve toelating Steenwijkerland.

2.3 Het college stelt het ontheffingenbeleid vast

Het meer specifieke deel over categorieën en doelgroepen zijn opgenomen in het ontheffingenbeleid dat door het college wordt vastgesteld. Deze splitsing zorgt ervoor dat de raad stuurt op de kaders door middel van de verordening en dat specifieke wijzigingen in doelgroepen of categorieën zelf door het college gewijzigd kunnen worden. In de huidige situatie moet elke (kleine) wijziging in het ontheffingenbeleid door de raad worden vastgesteld wat veel doorlooptijd kost.

2.4 Ontheffingen worden digitaal aangevraagd

In de praktijk wordt een aanvraag digitaal gedaan. In de Verordening selectieve toelating Steenwijkerland staat dat nu specifiek benoemd.

2.5 Rechtsbescherming bij intrekking van een ontheffing

Net zoals in de oude regeling heeft het college de bevoegdheid om een verleende ontheffing in te trekken (artikel 6). In de aanpassing van de verordening is opgenomen dat de ontheffing onbruikbaar wordt na het verlopen van de bezwaartermijn. Tevens is opgenomen dat gedurende het lopende jaar waarvoor de ontheffing is verleend geen nieuwe ontheffing wordt verstrekt

2.6 De huidige pollers zijn aan vervanging toe

De levensduur van de pollers is verlopen en inmiddels is het systeem kwetsbaar voor storingen. Deze storingen zorgen voor ongewenst verkeer in de binnenstad, en voorkomen verkeer dat juist wel gewenst is de binnenstad kan betreden.

2.7 Wijziging van pollers naar camera's

In plaats van regulering van het toegangsregime in de binnenstad door pollers, vindt vanaf januari 2025 regulering door ANPR-camera's plaats. ANPR staat voor Automatic Number Plate Recognition (Engels voor automatische kenteken herkenning). Zoals de naam zegt zijn deze camera's speciaal gemaakt voor het fotograferen van kentekens. Ook herkennen ze de contouren van een voertuig. Met ANPR-camera's is het niet mogelijk om daarnaast nog andere informatie te registreren. Alleen de kentekengegevens van overtreders worden geregistreerd en maximaal twee weken bewaard.

2.8 De camera's voldoen aan de privacywetgeving

Voor het gebruik van ANPR-camera's is een DPIA (Data protection impact assessment) gedaan. Hiermee zijn de risico's voor gegevensbescherming en informatiebeveiliging geïdentificeerd. Om deze te beperken, zijn maatregelen voorgesteld waar de Functionaris gegevensbescherming positief over is. Deze maatregelen worden overgenomen in het beleid en in de Verordening.

De DPIA is gedaan voor het voetgangersgebied in de binnenstad van Steenwijk. Niet voor de hele gemeente. We hebben dan ook gekeken naar de noodzaak voor de toepassing van ANPR-camera's voor handhaving binnen dit gebied, niet voor heel Steenwijkerland. Als er ergens anders gekozen gaat worden voor de toepassing van handhaving via ANPR-camera's, zal daar eerst opnieuw een DPIA voor moeten worden gedaan.

2.9 Camera's kennen een aantal voordelen vergeleken met pollers

Deze voordelen zijn als volgt:

- Het plaatsen van camera's is veiliger aangezien er geen enkelvoudige ongevallen meer plaatsvinden met pollers.
- Met de komst van camera's vervalt de transponder regeling, en daarmee ook de mogelijkheid om hier misbruik van te maken. Nu worden de transponders namelijk met enige regelmaat uitgeleend aan derden die in principe geen recht hebben op toegang tot de binnenstad.
- De geregistreerde kentekens worden geautomatiseerd vergeleken met een database met ontheffing houders voor het betreffende gebied. De boa hoeft alleen de beelden van de afwijkingen te beoordelen op de constatering van een overtreding.

3.1 Door het intrekken van de Verordening selectieve toelating binnenstad Steenwijk per 1 januari 2025 kan de Verordening Selectieve toelating Steenwijkerland per 1 januari 2025 van kracht worden.

Kanttekeningen en risico's

2.1 Door het splitsen van de verordening en het ontheffingenbeleid verschuift het mandaat voor toegang over specifieke doelgroepen en categorieën naar het college

Het ontheffingenbeleid is in de huidige situatie onderdeel van de verordening. Daarmee ligt de bevoegdheid om te besluiten over specifieke categorieën en doelgroepen die een ontheffing dienen te krijgen voor de autoluwe zone in Steenwijk bij uw raad. In de nieuwe verordening is het ontheffingenbeleid niet langer opgenomen, maar wordt er verwezen naar een specifiek ontheffingenbeleid dat door het college wordt vastgesteld en onderhouden. Voordeel van deze wijziging is dat het college, binnen de door u gestelde kaders in de verordening, snel en flexibel kan besluiten tot het wijzigen van het ontheffingenbeleid.

Duurzaamheid en social return

Het wijzigen van de verordening zorgt ervoor dat de gemeente cameratoezicht kan implementeren voor de handhaving van de voetgangerszone in de binnenstad. Deze vorm van verbeterde handhaving heeft positieve effecten op het gebied van leefbaarheid, duurzaamheid en veiligheid in de stad. Zo leidt betere handhaving tot minder conflictsituaties tussen gemotoriseerd vervoer en voetgangers en legt een autoluwe zone een drempel op tot autogebruik dat bijdraagt aan de lokale luchtkwaliteit in de binnenstad.

Financiële toelichting

Aan het wijzigen van de verordening zelf zijn geen kosten verbonden. In de programmabegroting 2022-2025 zijn middelen gereserveerd voor het plaatsen van camera's en het verwijderen van de pollers. Ook de structurele effecten van de overgang naar cameratoezicht zijn in deze programmabegroting verwerkt. De inzet van de boa's verschuift van handhaving op straat naar uitlezen van gefotografeerde kentekens. We schatten in dat de inzet van boa's gelijk blijft. We monitoren in 2025 of dit daadwerkelijk het geval is. Eventuele knelpunten op het gebied van capaciteit nemen we op tijdens de P&C cyclus.

Communicatie en participatie

Over het plan om over te gaan op de komst van de camera's is meermaals gecommuniceerd en geparticipeerd:

- Eerste kwartaal 2023: gesprekken met de bewoners- en ondernemersvereniging over de komst van camera's en brieven verstuurd naar inwoners en ondernemers binnen de zone.
- 29 maart 2023: inloopbijeenkomst om in gesprek te gaan over de komst van de camera's en eventuele aandachtspunten op te halen.
- Tweede kwartaal 2023: Jaarontheffinghouders geïnformeerd per brief over de aanstaande wijzigingen.
- Tweede kwartaal 2024: Tweede ronde brieven aan inwoners en ondernemers.
- 4 juni 2024: nogmaals een inloopbijeenkomst.

Tijdens deze gesprekken is breed draagvlak geconstateerd voor de komst van camera's aangezien dit bijdraagt aan een gastvrij en veilig centrum van Steenwijk.

Op de website van onze gemeente is een webpagina ingericht om inwoners, ondernemers en andere geïnteresseerden te informeren over de stand van zaken van het project. Ook na de zomer zal communicatie plaats blijven vinden. Bijvoorbeeld om mensen te informeren over de werkzaamheden en specifieke doelgroepen te informeren over wat de gewijzigde situatie van pollers naar cameratoezicht voor hun betekent.

Na vaststelling door de gemeenteraad wordt de verordening gepubliceerd in het gemeenteblad.

Uitvoering en planning

De nieuwe verordening zal vanaf 1 januari 2025 van kracht worden. Het college stelt het bijbehorende ontheffingenbeleid vast. Ook dit ontheffingenbeleid zal vanaf 1 januari 2025 van kracht worden. Gezamenlijk zullen de nieuwe verordening en het nieuwe ontheffingenbeleid de huidige verordening vervangen.

Het eventueel herijken van de hoogte van de leges voor een (tijdelijke) ontheffing op het voetgangersgebied zal, zoals ieder jaar, gebeuren bij de legesverordening tijdens de begrotingsraad voor 2025.

Is het besluit openbaar?

Ja

Besluit

Het college legt het volgende voor aan de gemeenteraad:

1. De verordening 'Selectieve toelating binnenstad Steenwijk' per 1 januari 2025 in te trekken.
2. De "Verordening selectieve toelating Steenwijkerland" vast te stellen.
3. Te bepalen dat de 'Verordening selectieve toelating Steenwijkerland' per 1 januari 2025 in werking treedt.

Bijlagen

1. 20240624 Memo samenvatting participatie.pdf